TÜRKMENISTANYŇ OBA HOJALYK MINISTRLIGI

TÜRKMENISTANYŇ BILIM MINISTRLIGI

TÜRKMEN OBA HOJALYK INSTITUTY

"TASSYKLAÝARYN"
Türkmen oba hojalyk institutynyň
Gidromeliorasiýa we oba hojalygyny
mehanizmleşdirmek fakultetiniň dekany
_____________ S.S.Gurbanow
"05" yanwar 2023 ý.

TÜRKMEN OBA HOJALYK INSTITUTY GIDROMELIORASIÝA WE OBA HOJALYGYNY MEHANIZMLEŞDIRMEK FAKULTETI

TAKYK OBA HOJALYGY BOÝUNÇA HYZMAT MERKEZIŇ ("PRECISION AGRICULTURE SERVICE OFFICE")

IŞEWÜRLIK MEÝILNAMASY (BUSINESS PLAN)

Ýewropa Bileleşiginiň Erasmus + maksatnamasynyň 597985-EPP-1-2018-1-KZ-EPPKA2-CBHE-JP "Takyk ekrançylyk üçin täze we innowasion okuwlar" (NICOPA) taslamasyny amala aşyrmagyň çäklerinde işlenilen

Daşoguz – 2023

Mazmuny

Giriş

1. Işewürlik meýilnamasynyň gysgaça mazmuny
2. Önümleriň we hyzmatlaryň gysgaça beýany
3. Bäsdeşiň derňewi
4. Maksatlaýyn bazar derňewi
5. Iş meýilnamasynyň marketing bölümi
6. Iş meýilnamasynyň önümçilik bölümi
7. Iş meýilnamasynyň maliýe bölümi

Netije

GIRIŞ

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkeziň: maksatlary we wezipeleri

Maksady: PASO ofisiniň esasy maksady, taslama tamamlanandan soň we işiň dowam etdirilmegi we mundan beýläk-de ösdürilmegi üçin serişde alynmagy bilen taslama netijeleriniň dowamlylygyny üpjün etmek üçin şertler döretmekden ybaratdyr.

Wezipeleri:

- Ýokary okuw mekdebini tamamlanlaryň başarnyklarynyň iş berijileriň talaplaryna laýyklygyny seljermek;
- Bilim hyzmatlary bazarynyň marketing derňewi;
- Sebitdäki zähmet bazarynyň marketing derňewi;
- Senagat kärhanalary, gözleg merkezleri, döwlet guramalary we edaralary bilen aragatnaşyk gurmak;
- Iş berijileriň talaplaryny seljermek;
- Takyk ekerançylyk tehnologiýalaryny durmuşa geçirmek we ulanmak babatynda marketing zerurlyklary;
- Dürli maksatly toparlar üçin okuwlary geçirmek;
- Oba hojalygy kärhanalarynyň oba hojalygy üçin hünär taýýarlygyndaky zerurlyklaryny seljermek, gyzyklanýan guramalary gözlemek;
- Işgärlere (mysal üçin, uçurymlar, talyplar, beýleki jemgyýetçilik toparlary) garaşýanlary we talaplary kesgitlemek üçin oba hojalygy guramalary üçin anketalary taýýarlamak;
- Maglumat goldawyny bermek.

1. IŞEWÜRLIK MEÝILNAMASYNYŇ GYSGAÇA MAZMUNY

Daşoguz welaýaty Türkmenistanyň demirgazygynda ýerleşip, demirgazyk-günbatarda, demirgazykda we demirgazyk-gündogarda Özbegistanyň düzümine girýän (awtonom) Garagalpagystan respublikasy we Horezm welaýaty bilen, günortada Türkmenistanyň Ahal welaýaty bilen, günorta-gündogarda Lebap welaýaty bilen, günorta-günbatarda bolsa Balkan welaýaty bilen araçäkleşýär. Meýdany 73,4 müň km^2. Ilaty: 893,7 müň adam.

Oba hojalygy ugurly ýokary okuw mekdebiniň talyplardan, ýöriteleşdirilen dersleriň mugallymlaryndan, şeýle hem oba hojalygynyň öndürijilerinden ybarat bolan takyk ekerançylygyň häzirki zaman tehnologiýalary bilen maksatly diňleýjileri yzygiderli tanyşdyrmaklyk zerurdyr. Ýokary hasyl almak, maýa goýumlaryny azaltmak, maliýe peýdalaryny ýokarlandyrmak we daşky gurşawa täsirini azaltmak üçin oba hojalyk ekinlerini öndürmek.

2. ÖNÜMLERIŇ WE HYZMATLARYŇ GYSGAÇA BEÝANY

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkez oba hojalygy hünärleriniň talyplaryna, ýöriteleşdirilen dersleriň mugallymlaryna, şeýle hem Daşoguz

welaýatynyň oba hojalyk önüm öndürijilerine aşakdaky maslahat we bilim hyzmatlaryny berer:
- Ýokary okuw mekdebini tamamlanlaryň başarnyklarynyň iş berijileriň talaplaryna laýyklygyny seljermek;
- Bilim hyzmatlary bazarynyň marketing derňewi;
- Sebitdäki zähmet bazarynyň marketing derňewi;
- Iş berijileriň talaplaryny seljermek;
- Takyk ekerançylyk tehnologiýalaryny durmuşa geçirmek we ulanmak babatynda marketing zerurlyklary;
- Dürli maksatly toparlar üçin okuwlary geçirmek;
- Oba hojalygy kärhanalarynyň oba hojalygy üçin hünär taýýarlygyndaky zerurlyklaryny seljermek, gyzyklanýan guramalary gözlemek;
- Maglumat goldawyny bermek.

3. BÄSDEŞIŇ DERŇEWI

Türkmen oba hojalyk instituty Daşoguz, Lebap we Mary welaýatlarynyň oba hojalygy üçin işgärleri taýýarlaýan ýeke-täk ýokary okuw mekdebidir.

Şoňa laýyklykda, Türkmen oba hojalyk institutynyň Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkezi bu welaýatlaryň takyk oba hojalygy pudagyndaky bilim we maslahat beriş hyzmatlarynyň bazaryndaky bäsdeşlik derejesi pes.

4. MAKSATLAÝYN BAZAR DERŇEWI

Maksatlaýyn bazary seljermek işinde Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkeziniň maksatlaýyn müşderileri kesgitlenildi we diňleýjiler üç topara bölündi:
- oba hojalygynyň kärhanalarynyň işgärleri, daýhanlar;
- oba hojalygy ugrunda bilim alýan talyplar, aspirantlar we doktorantlar;
- ýokary okuw mekdepleriň mugallymlary.

5. IŞ MEÝILNAMASYNYŇ MARKETING BÖLÜMI

Oba ýerlerinde işleýän oba hojalygy öndürijileri üçin hödürlener. Bu iş geljegi uludyr, sebäbi bu ugurda bäsdeşlik henizem pes we hyzmatlara zerurlyk ýokary.

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkeziniň marketing strategiýasy, berilýän hyzmatlaryň ýokary hilini saklamak arkaly berilýän hyzmatlaryň mukdaryny ýokarlandyrmaga gönükdirilendir. Şeýlelik bilen, bahalary arzanlatmaga synanyşman bahalary ýeterlik derejede saklajak kurslar we okuw bazaryndaky üýtgeşik teklip sebäpli zerur girdeji derejesi saklanar.

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkeziniň başlygy konsorsiumyň beýleki hyzmatdaş ýokary okuw mekdepleri bilen hyzmatdaşlyga girmegi meýilleşdirýär.

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkeziniň bilim we maslahat beriş hyzmatlary bazaryndaky ornunyň SWOT derňewi geçirildi (1-nji tablisa).

1-nji tablisa

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkeziniň bilim we maslahat beriş hyzmatlary bazaryndaky ornunyň SWOT derňewi

Gurşawlar	Oňyn täsir	Erbet täsir
Içerki gurşaw	Güýçler	Gowşak taraplary
	Güýçli mugallymlar toparynyň bolmagy	Müşderi bazasy döredilmedi
	Mugallymlaryň arasynda önümçilikde uly tejribe toplanlaryň bolmagy	
	Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkeziniň şäher merkezinde amatly ýerleşişi	
	Daşoguz welaýatynyň öňdebaryjy oba hojalyk kärhanalary bilen gatnaşyklar ýola goýuldy	
Daşarky gurşaw	Mümkinçilikler	Howplar
	Geljegi uly täze okuwlary ösdürmek	Bäsdeşlik

6. IŞ MEÝILNAMASYNYŇ ÖNÜMÇILIK BÖLÜMI

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkezi Türkmen oba hojalyk institutynyň 255-nji otagynda ýerleşýär. 259-njy otagynda bolsa ýöriteleşdirilen wirtual okuw otagy hem Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkezine degişlidir.

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkeziň işgäri, Türkmen oba hojalyk institutynyň mugallymlar düzüminden.

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkezi Ýewropa Bileleşiginiň Erasmus + maksatnamasynyň 597985-EPP-1-2018-1-KZ-EPPKA2-CBHE-JP "Takyk ekrançylyk üçin täze we innowasion okuwlar" (NICOPA) taslamanyň serişdeleri bilen satyn alnan we Türkmen oba hojalyk institutynyň hasabynda ýerleşdirilen enjamlar bilen enjamlaşdyrylandyr (2-nji tablisa).

2-nji tablisa

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkezinde ýerleşdirilen enjamlar

Harydyň ady, häsiýeti, görnüşi, markasy	Ölçeg birligi	Möçberi
1	*2*	*3*
Personal kompýuter AiO HP Pavilion 27" i5 10400T/8Gb/1000Gb/klawiatura/syçanjyk	toplum	11
Noutbuk HP Spectre x360 i7 10750H/16Gb/SSD 1000Gb/ GTX1650Ti 4Gb/Win 10/15.6"	sany	1
Printer MFD Epson L14150	sany	1
Printer MFD Canon i-SENSYS MF443dw	sany	1
Sanly kamera Canon EOS 4000D Kit	toplum	1
Tagta Whiteboard 83"	toplum	1
Proýektor Epson EB-580, berkitmesi bilen	toplum	1
Telewizor Artel 55AU20H	sany	1
Togyň üznüksiz üpjünçiliginiň çeşmesi AVT KS2000S Line Interactive 2000VA (2x9Ah, USB)	sany	1

1	2	3
IMETOS® IMT280 çökündini ölçeýjili, temperatura we howanynyň çyglygy datçikli (gigroklipli), anemometrli (mehaniki), piranometrli meteostansiýa düzüminde: – IMETOS® IMT280 binýatlyk stansiýa – ECH874EXT 5m kabel bilen toprakda uly göwrümde suwy saklaýan 1x datçigi, 4x tensiometrik datçikleri Watermark + 1x toprak temperaturasyny birikdirmek üçin daşky interfeýs – SEN-SDI12 toprakda uly göwrümde suwy saklaýan 2 sany profil datçikleri birikdirmek üçin içerki interfeýs – IM5041D topragyň temperaturasynyň uniwersal datçigi – PI54-D/5 5m kabel bilen toprakda uly göwrümde suwy saklaýan datçik – MD510SM 3,5m kabel bilen tenziometriki datçik Watermark – TNS107 tenziometr Irrometer 90sm SE1200S 5m kabel bilen toprakda uly göwrümde suwy saklaýan profil datçigi	toplum	1

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkezini işletmek bilen baglanyşykly umumy çykdajylar 3-nji tablisada görkezilýär.

3-nji tablisa

Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkezini işletmek bilen baglanyşykly umumy çykdajylar

Ady	Aýda çykdajylaryň mukdary, manat
Merkezini işgärleriniň aýlyk haky	2400
Enjamlaryň könelmegi	92
Jemgyýetçilik tölegleri	180
Beýleki çykdajylar	328

7. Iş meýilnamasynyň maliýe bölümi

Çaklanylýan aýlyk girdeji 4000 manat, çykdajy bahasy – 2000 manat bolar. Girdejiniň ýyllyk ösüşi 10%-e ýeter diýlip çaklanylýar.

Hyzmatlar tutuş senenama ýylynda berler.

4-nji tablisa

Girdeji we ýitgi barada hasabat, manat

Görkezijiler	2024	2025	2026	2027	2028
Hyzmatlardan alynýan girdeji	4000	4 400	4 840	5 324	5 856
Çykdajylar	2 000	2 200	2 420	2 662	2 928
Jemi girdeji	2 000	2 200	2 420	2 662	2 928

Taslama töwekgelçiligini bahalandyrmaklyk 5-nji tablisada getirilen.

5-nji tablisa

Mümkin bolan töwekgelçilikler we olary ýok etmegiň we azaltmagyň ýollary

T/b	Töwekgelçilik ady	Töwekgelçiligi bahalandyrmak	Ýaramaz netijeleri ýok etmegiň we azaltmagyň ýollary
	Daşarky töwekgelçilikler		
1.	Güýçli bäsdeşiň bazara girmegi	Ortaça	Berilýän hyzmatlaryň ýokary derejesini saklamak
2.	Bazaryň aşa doýmagy netijesinde islegiň peselmegi	Ortaça	Hyzmat tapawudy
	Içerki töwekgelçilikler		
1.	Hiliň peselmegi hyzmatlary berilýär mugallymlaryň hünär derejesiniň pesligi	Pes	Bilimim berýän häzirki mugallymlar topary
2.	Özüň ýetmezçiligi serişdeleri taslamanyň öz-özüni maliýeleşdirmegi	Pes	Merkeziň gaznalaryny doldurmagyň alternatiw çeşmelerini gözlemek

Netije

Derňewiň netijelerine görä, Takyk oba hojalygy boýunça hyzmat merkeziniň bir ýylyň içinde özüni üpjün edip biljekdigi barada netije çykaryp bolar. Berilýän hyzmatlaryň artmagy islegiň ýokarlanmagy sebäpli çak edilýär. Taslamanyň töwekgelçiligi pes, sebäbi häzirki wagtda bäsdeşlik ýok diýen ýaly.